

Pojęcie innej podobnej umowy

Przesądżające znaczenie ma wykładnia funkcjonalna przepisu art. 15 § 1 KSH. Jego celem jest bowiem z jednej strony zapewnienie wspólnikom kontroli nad prawnymi czynnościami spółki, które powodują faktyczne lub potencjalne zaangażowanie jej środków w interesie oznaczonej grupy osób, z drugiej – ochrona zarówno interesów spółki, jak i jej wspólników. Z tych względów pojęcie „inna podobna umowa” obejmuje wszelkie umowy, do których istoty należy transfer środków ze spółki do majątku osób należących do podmiotowego kręgu wyznaczonego treścią art. 15 § 1 KSH, na ich rzecz, albo udzielania im zabezpieczeń (za wyjątkiem zabezpieczeń rzeczowych). Każdorazowo jednak umowa musi wywierać przynajmniej pośrednio jednostronnie korzystne skutki prawne dla wskazanych piastunów organów lub funkcjonariuszy spółki, zatem muszą być oni jej rzeczywistymi beneficjentami. Umowa może mieć zarówno charakter zobowiązujący, jak i rozporządzający, przy czym pozbawiona znaczenia jest rzeczywista wartość ekonomiczna świadczenia. Na jej podstawie spółka może być obowiązana do wykonania określonego zobowiązania, zaciągniętego przez osobę trzecią, stąd „podobna” jest w oznaczonych okolicznościach umowa o przejęcie długu (art. 519 i n. KC), umowa z dłużnikiem o zwolnienie go z obowiązku świadczenia (art. 392 KC) czy też umowa o świadczenie na rzecz osoby trzeciej (art. 393 KC) lub umowa gwarancji. W zasadzie zakresem zastosowania art. 15 § 1 KSH powinny być objęte takie, które mają zbliżoną konstrukcję do umów nazwanych wymienionych w tym przepisie.

Wyrok SN z 7.3.2017 r., III CSK 349/16, Legalis

Stan faktyczny

- W komentowanym wyroku syndyk masy upadłości „T.M.” spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Ł.¹ wniósł o zasądzenie od pozwanego *Radosława W.*² kwoty 191 800 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.7.2012 r., ewentualnie o uznanie umowy z dnia 16.2.2010 r., zawartej pomiędzy Spółką „T.M.” a Pozwanym, przy udziale „A.” spółki z o.o. spółki komandytowo-akcyjnej w A.³, za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości Spółki i o zasądzenie od Pozwanego kwoty 191 800 zł z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku. W pozwie zostały wskazane dwie podstawy prawne powództwa – art. 405 KC w zw. z art. 127 ust. 3 ustawy z 28.2.2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze⁴ oraz podstawa ewentualna – art. 527 i 405 KC; a w odpowiedzi na sprzeciw dodatkowo art. 411 KC w zw. z art. 15 § 1 i art. 17 KSH, wskazujące na nieważność Umowy.
- Powiązania osobowe i kapitałowe były w sprawie następujące: *Janusz A.* i „R.” S.A. byli wspólnikami Spółki; *Janusz A.* był prezesem jednoosobowego zarządu Spółki,

a Pozwany członkiem jej rady nadzorczej, prezesem zarządu „R.” oraz członkiem zarządu spółki „A.”. Spółka zawarła z B. Bankiem S.A. w W.⁵ szereg umów kredytu. Zabezpieczeniem kredytów był zastaw rejestrowy na akcjach spółki „R.”, stanowiących własność Pozwanego.

- Sądy orzekające w sprawie ustaliły, że od 2008 r. sytuacja finansowa Spółki ulegała pogorszeniu. W dniu 16.2.2010 r. Pozwany i Spółka, przy udziale spółki „A.”, zawarli Umowę. **Cel Umowy oznaczono jako zabezpieczenie interesu Pozwanego i szkody związanej z realizacją zabezpieczenia przez Bank.** Postanowiono również, że Spółka poleca nieodwołalnie, aby spółka „A.”, w przypadku spełnienia określonych okoliczności, przekazywała na wezwanie Pozwanego na jego rachunek wszystkie należności przysługujące Spółce z tytułu

¹ Dalej jako: Spółka.

² Dalej jako: Pozwany.

³ Dalej jako: Umowa.

⁴ Dz.U. Nr 60 poz. 535 ze zm.; dalej jako: PrUpN (obecnie: Prawo upadłościowe, t. jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 2344 ze zm.).

⁵ Dalej jako: Bank.

wynagrodzenia za dostawy towarów zrealizowane po dniu zawarcia Umowy.

- Pozwany był uprawniony do rozporządzania kwotą przekazaną na jego rachunek. Spółka upoważniła Pozwanego do zawarcia bezpośrednio z Bankiem umowy, w ramach której zapłaci on częściowo dług spółki wobec Banku w zamian za zgodę na wykreślenie zastawu rejestrowego na akcjach spółki „R.”. Pozwany zobowiązał się do rozliczenia i zwrotu na rzecz Spółki niewykorzystanych środków. Aneksiem z 2.6.2010 r. postanowiono dodatkowo, że Pozwanemu przysługiwać będzie wynagrodzenie za przechowywanie na rachunku bankowym kwot przekazanych przez spółkę „A.”, w wysokości 0,5% dziennie, do czasu zrealizowania uprawnień przysługujących mu na mocy umowy.
- Na wezwanie Pozwanego doszło do przelewu wierzytelności wynikających z sześciu faktur wystawionych przez Spółkę. Pozwany wpłacił Bankowi kwotę 111 860 zł, która została zaliczona na spłatę kredytu obrotowego Spółki, i uzyskał zgodę na zwolnienie zabezpieczenia przez wykreślenie zastawu rejestrowego na akcjach spółki „R.”. Pozostałą część kwoty uzyskanej od „A.” zaliczył na poczet wynagrodzenia za przechowywanie środków, przysługującego mu na mocy aneksu do Umowy z 2.6.2010 r.
- Rozstrzygając sprawę, sąd I instancji skupił się wyłącznie na kwalifikacji wypełnienia przez stan faktyczny sprawy przesłanki określonej w art. 127 ust. 3 PrUpN. Analiza przedstawionego stanu faktycznego, w kontekście powołanej w pozwie kwalifikacji prawnej określonej w ustawie PrUpN, nie stanowi jednak przedmiotu niniejszego opracowania (wymaga jednak zasygnalizowania, jaki kierunek interpretacyjny sprawy przyjął sąd I instancji).
- Stanowiska sądu I instancji nie podzielił Sąd Apelacyjny, wskazując, że założeniem rozstrzygnięcia wydanego przez sąd I instancji (pomimo pominięcia tej kwestii w uzasadnieniu wyroku) była ocena, iż **Umowa jest ważna, gdyż nie odpowiada cechom umowy podobnej w rozumieniu art. 15 § 1 KSH**, której zawarcie wymagałoby zgody zgromadzenia wspólników Spółki.
- Wreszcie Sąd Apelacyjny wskazał, że Umowa miała charakter przekazania (art. 921¹ i n. KC). Sąd Apelacyjny przyjął, że zgodnie z Umową Pozwany mógł dysponować powierzoną mu kwotą jedynie w ściśle oznaczonym celu, co nie pozwala na zakwalifikowanie jej jako „umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej umowy podobnej”; dla których zawarcia art. 17 KSH wymaga zgody zgromadzenia wspólników. Uznał, że w stanie faktycznym brak również podstaw do zastosowania przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.
- Rozstrzygając sprawę, SN wskazał, że pojęcie „inna podobna umowa” było przedmiotem sporów w doktrynie⁶. Zakwestionowała ona stanowisko wyrażone w **uchwale**

SN z 22.10.2010 r.⁷, w której stwierdzono, że umowa sprzedaży użytkownika wieczystego gruntu i własności wzniesionych na nim budynków zawarta między spółką kapitałową i jej prokurentem jako kupującym, w której znacznie zaniżono cenę sprzedaży, jest inną podobną umową w rozumieniu art. 15 § 1 KSH. Wskazując na „nieprecyzyjne sformułowanie art. 15 KSH”, w uchwale z 22.10.2010 r. SN opowiedział się za stosowaniem wykładni funkcjonalnej przepisu zamiast językowej.

- SN podsumował dotychczasowe stanowisko orzecznictwa, wskazując, że za „inną podobną umowę” uznano również poręczenie wekslowe udzielone przez spółkę kapitałową za osobę pełniącą w chwili jego dokonania funkcje określone w art. 15 KSH (jako zbliżone do poręczenia uregulowanego w art. 876 i n. KC⁸) oraz umowy pożyczki zawierane przez spółkę z o.o. ze wspólnikami w celu pozyskania kapitału na wkład własny⁹.
- Wreszcie SN postanowił, że rozstrzygając, czy dana umowa/stosunek prawny jest „inną podobną umową” w rozumieniu komentowanego przepisu, przesądzające znaczenie powinna mieć wykładnia funkcjonalna komentowanego przepisu (podzielił tym samym stanowisko SN wyrażone w uchwale z 22.10.2010 r.).
- Uzasadniając zaaprobowany kierunek wykładni, odniósł się do celu analizowanej normy prawnej, której zadaniem jest zapewnienie wspólnikom możliwości skutecznej kontroli nad prawnymi czynnościami spółki, które powodują faktyczne lub potencjalne zaangażowanie jej środków w interesie oznaczonej grupy osób.
- Mając na uwadze wskazany cel regulacji, SN przyjął, że pojęcie „inna podobna umowa” obejmuje **wszelkie umowy, do których istoty należy transfer środków ze spółki do majątku osób należących do podmiotowego kręgu wyznaczonego treścią art. 15 § 1 KSH** na ich rzecz, albo udzielania im zabezpieczeń (z wyjątkiem zabezpieczeń rzeczowych). Zdaniem SN umowa taka każdorazowo musi wywierać **przynajmniej pośrednio jednostronnie korzystne skutki prawne dla wskazanych piastunów organów lub funkcjonariuszy spółki, zatem muszą być oni jej rzeczywistymi beneficjentami**. SN zwrócił także uwagę, że „inna podobna umowa” może stanowić zarów-

⁶ Zob. A. Opalski [w:] Kodeks spółek handlowych. T. IIIA. Spółka akcyjna. Komentarz do art. 301–392, pod red. A. Opalskiego, Warszawa 2016, Legalis, komentarz do art. 15, Nb 8; M. Dumkiewicz, A. Niewęglowski, Glosa do uchwały SN z 22.10.2010 r., III CZP 69/10, „Glosa” Nr 1/2012, s. 43; P. Siwerski, Glosa do uchwały SN z 22.10.2010 r., III CZP 69/10, Lex/el 2012; R.L. Kwaśnicki, Glosa do uchwały SN z 22.10.2010 r., III CZP 69/10, MoP Nr 21/2011, s. 613–615; Z. Kuniewicz, Glosa do uchwały SN z 22.10.2010 r., III CZP 69/10, OSP Nr 11/2012, s. 764; D. Kupryjańczyk [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, pod red. Z. Jary, Warszawa 2018, Legalis.

⁷ Por. uchwała SN z 22.10.2010 r., III CZP 69/10, Legalis, komentarz do art. 15 KSH, Nb 3.

⁸ Por. wyrok SN z 5.2.2009 r., I CSK 297/08, OSNC-ZD Nr C/2009, poz. 86.

⁹ Por. wyrok SN z 16.1.2013 r., II CSK 302/12, Legalis.

no umowę o skutku zobowiązującym, jak i rozporządzającym, a rzeczywista wartość ekonomiczna świadczenia jest pozbawiona znaczenia.

- Kontynuując prezentowany sposób wykładni pojęcia „inna podobna umowa” SN przyjął, że na podstawie takiej umowy spółka może być obowiązana do wykonania określonego zobowiązania, zaciągniętego przez osobę trzecią, stąd „podobna” jest w oznaczonych okolicznościach umowa o przejęcie długu (art. 519 i n. KC), umowa z dłużnikiem o zwolnienie go z obowiązku świadczenia (art. 392 KC) czy też umowa o świadczenie na rzecz osoby trzeciej (art. 393 KC) lub umowa gwarancji. *Ad extremum* SN wskazał, że „w zasadzie zakresem zastosowania art. 15 § 1 KSH powinny być objęte takie, które mają zbliżoną konstrukcję do umów nazwanych wymienionych w tym przepisie”.
- Kończąc rozważania i przenosząc tezę komentowanej uchwały na stan faktyczny sprawy, SN podniósł, że o kwalifikacji danego stosunku prawnego decydują elementy przedmiotowo istotne, przy czym zasadnicze znaczenie ma układ praw i obowiązków stron przy uwzględnieniu ich zgodnego zamiaru i celu umowy. W tym kontekście dokonał precyzyjnego omówienia relacji łączących poszczególne podmioty stosunku prawnego, który stał się przyczynkiem do podjęcia rozważań w głosowanym wyroku.
- SN zarzucił sądom niższej instancji, że ich powinnością było precyzyjne zbadanie całokształtu stosunków zobowiązaniowych, których elementem była Umowa w brzmieniu pierwotnym oraz następnie zmodyfikowanym aneksem, z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jej zawarciu i wywołanych przez nią skutków prawnych.
- Wreszcie SN podsumował, że zakres praw i obowiązków stron oraz świadczeń w analizowanym stosunku prawnym nakazuje przyjąć mieszany charakter umowy, w której wykorzystano elementy umów nazwanych i nienazwanych oraz posłużono się konstrukcją świadczenia na rzecz osoby trzeciej.
- SN uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania z zaleceniem dostrzeżenia i zbadania przez sąd niższej instancji, elementy jakiej umowy bądź instytucji prawnej dominują w tak ukształtowanym przez strony stosunku prawnym, przy uwzględnieniu wykładni art. 15 KSH zaproponowanej przez SN.

Komentarz

- Komentowane zagadnienie prawne ma szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa obrotu – brak zgody zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia (której wymaga art. 15 KSH) na zawarcie „innej podobnej umowy” skutkuje bowiem możliwością podważania takich umów,

i to bez jakichkolwiek ograniczeń czasowych, co w konsekwencji może doprowadzić do uznania czynności prawnej za nieważną (por. art. 17 § 1 KSH).

- Zgodnie ze stanowiskiem SN pojęcie „innej podobnej umowy” należy badać, mając na względzie intencję art. 15 § 1 KSH, którą stanowi ochrona spółki oraz jej wspólników/akcjonariuszy (pośrednio także wierzycieli i kontrahentów spółki) przed działaniami funkcjonariuszy spółki, którzy z uwagi na powiązania ze spółką mają ułatwioną możliwość korzystania z jej środków. Szczególny związek pomiędzy funkcjonariuszami spółki/piastunami organów ze spółką może bowiem stanowić pole do potencjalnych nadużyć.
- SN w komentowanym wyroku podzielił stanowisko wyrażone w uchwale z 22.10.2010 r. (możemy zatem mówić o kontynuacji linii orzeczniczej, stanowczo skrytykowanej przez część doktryny¹⁰). W uchwale SN z 22.10.2010 r. Sąd postanowił, że jeśli trudności powoduje wskazanie umowy podobnej do jednej z trzech wskazanych bezpośrednio w art. 15 KSH umów, to nieprecyzyjność przepisu należy rozwiązać poprzez stosowanie wykładni funkcjonalnej zamiast językowej. Sąd przyjął, że inną podobną umową nie jest umowa, której kształt normatywny podobny jest do jednej z umów wskazanych w komentowanym przepisie, a umowa, której zawarcie umożliwia takie ukształtowanie przewidzianych w niej świadczeń, że funkcjonariusz/piastun organu spółki uzyskuje **nieuzasadnioną korzyść kosztem spółki**; zdaniem Sądu zgoda powinna zatem dotyczyć tylko takich umów, w których **brak ekwiwalentności świadczeń narusza interes spółki**. Powołując się na „ekwiwalentność świadczeń” (znaczące zniżenie ceny sprzedaży), Sąd wykreował zatem nową – oceną – przesłankę, niewyrażoną wprost w art. 15 KSH.
- Stanowisko SN zaprezentowane w uchwale z 22.10.2010 r. zostało podważone m.in. przez A. Opalskiego, który zarzucił mu niedopuszczalną wykładnię rozszerzającą *contra legem*. Zdaniem powołanego autora intencją ustawodawcy było objęcie art. 15 § 1 KSH tylko umów wykazujących zbliżone cechy do choćby jednej z umów nazwanych wyszczególnionych w przepisie, a nie wszelkich relacji kontraktowych mogących powstać między spółkami kapitałowymi a podmiotami określonymi w art. 15 KSH. Autor słusznie twierdzi, że stosowanie art. 15 KSH nie jest również uzależnione od uzyskiwania przez wskazane w przepisie podmioty „korzyści kosztem spółki”, a przepis ten wyraża wyłącznie formalną metodę ochrony interesów spółki, bez wprowadzania wymagań merytorycznych co do warunków czynności¹¹.

¹⁰ Zob. A. Opalski [w:] Kodeks... T. IIIA, *op. cit.*, Nb 8; M. Dumkiewicz, A. Niewgłowski, *op. cit.*, s. 43; P. Siwerski, *op. cit.*

¹¹ Zob. A. Opalski [w:] Kodeks..., T. IIIA, *op. cit.*, Nb 8.

- Odnosząc powyższe do zaprezentowanego przez SN w glosowanym wyroku sposobu wykładni „innej podobnej umowy”, należy wyszczególnić dwie cechy umowy podobnej zauważone przez SN. Zdaniem SN umową taką będzie:
 - 1) **każda umowa, do której istoty należy transfer środków ze spółki do majątku piastuna spółki/funkcjonariusza,**
 - 2) **umowa, która każdorazowo wywierała będzie przynajmniej pośrednio jednostronne korzystne skutki prawne dla ww. podmiotów, które muszą być jej rzeczywistymi beneficjentami.**
- Wydaje się, że w SN dokonał znacznego rozszerzenia pojęcia „innej podobnej umowy” w porównaniu z przyjętym przez SN w uchwale z 22.10.2010 r. zakresem stosowania przepisu. W uchwale z 22.10.2010 r. SN wskazał bowiem, że „inną podobną umową” będzie umowa, w której funkcjonariusz spółki/piastun organu uzyska **niczym nieuzasadnioną korzyść** względem majątku spółki, i to właśnie brak ekwiwalentności świadczeń (potencjalnie naruszający interes spółki/wspólników) ma stanowić *trigger* do uruchomienia przez zgromadzenia spółki kapitałowej ich uprawnień kontrolnych przewidzianych w art. 15 § 1 KSH.
- W glosowanej uchwale brak jest przesłanki stanowiącej o braku ekwiwalentności świadczeń i uzyskiwaniu przez piastunów organów/funkcjonariuszy spółki niczym nieuzasadnionych korzyści. W glosowanej uchwale „nieuzasadniona korzyść” została „zastąpiona” przesłanką „**wywierania przynajmniej pośrednio jednostronnie korzystnych skutków prawnych**” dla piastunów organu/funkcjonariuszy spółki będących rzeczywistymi beneficjentami umowy. Tak wskazany zakres stosowania art. 15 KSH stanowi o możliwości objęcia wskazaną normą prawną każdej z umów (stosunku prawnego), jeśli tylko zostanie wykazane, że jest ona dla funkcjonariusza/piastuna organu spółki korzystna (przy jednoczesnym transferze środków ze spółki do piastuna organu/funkcjonariusza).
- Dopiero w dalszej części uzasadnienia, wydaje się, SN dokonuje doprecyzowania tego ogólnego twierdzenia. Sąd podnosi, że umową podobną w oznaczonych okolicznościach będzie umowa o przejęcie długu, umowa z dłużnikiem o zwolnienie go z obowiązku świadczenia, umowa o świadczenie na rzecz osoby trzeciej bądź umowa gwarancji. Wreszcie SN stwierdza, że „**w zasadzie zakresem zastosowania art. 15 § 1 KSH powinny być objęte także [umowy – przyp. aut.], które mają zbliżoną konstrukcję do umów nazwanych wymienionych w tym przepisie**”.
- Zaprezentowany przez SN sposób wykładni pojęcia „inna podobna umowa” nie wyjaśnia w pełni wątpliwości związanych ze stosowaniem komentowanego przepisu. O ile nie budzi wątpliwości, że „inną podobną umową” będzie umowa o konstrukcji zbliżonej do umów wyszczególnio-

nych w art. 15 KSH, to wątpliwości może budzić objęcie zakresem stosowania „wszelkich umów” przewidujących transfer środków między spółką a jej funkcjonariuszami/piastunami organów, co w zestawieniu z drugą przesłanką wskazaną przez SN, a więc „wywierania przynajmniej pośrednio korzystnych skutków prawnych”, rodzić może duże trudności w dokonywaniu kwalifikacji prawnej danego stosunku jako „umowy podobnej”. Wydaje się, że „transfer środków” oznacza jakiegokolwiek przesunięcia środków finansowych między spółką a funkcjonariuszem/piastunem, zatem jest to przesłanka możliwa obiektywnie do stwierdzenia. Natomiast przesłanka „wywierania korzystnych skutków prawnych” stanowi zwrot niedookreślony i na tyle szeroki, że możliwe jest zakwalifikowanie do niego niemalże każdego stosunku prawnego, jeśli tylko wykaże się, że dla funkcjonariusza/piastuna organu rodzi on jakąś jednostronną „korzyść”.

- W uzasadnieniu glosowanego wyroku SN poświęcił również dużą uwagę zasadom dokonywania kwalifikacji stosunku prawnego z uwzględnieniem zgodnego zamiaru i celu umowy. SN wskazał bowiem, że powinnością sądu II instancji była ocena całości kształtu stosunków zobowiązaniowych wykreowanych przez strony, z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących zawarciu umowy oraz skutków, które wywołuje jej zawarcie. Odnosząc się ściśle do Umowy, SN podniósł, że konieczne było uwzględnienie szczególnych powiązań i relacji podmiotowych pomiędzy stronami Umowy oraz jej celu, który stanowiło „zabezpieczenie interesów Pozwanego”. Na skutek zawartej Umowy Pozwany uzyskiwał prawo rozporządzania środkami przekazanymi na jego rachunek bankowy; uprawnienie do zapłaty długu osobistego Spółki w zamian za zwolnienie zabezpieczeń, skutkujące wygaśnięciem jego własnej odpowiedzialności jako dłużnika rzeczowego Banku; uzyskanie wynagrodzenia za „przechowywanie” środków w wysokości 0,5% dziennie. Spółka natomiast wyzbywała się swojej wiarygodności względem spółki „A.” w zamian za możliwość (ale nie obowiązek) zaspokojenia w części Banku oraz traciła zabezpieczenie swojego długu i współodpowiedzialnego dłużnika rzeczowego (Pozwanego).

Wnioski dla praktyki

- Brak wyrażenia zgody na zawarcie umów, o których mowa w art. 15 KSH, powoduje nieważność czynności prawnej, stąd precyzyjne ustalenie zakresu zastosowania wskazanego przepisu jest niebagatelne. Intencją przepisu jest ochrona interesów spółki oraz jej wspólników/akcjonariuszy przed zawarciem umów, o których stanowi art. 15 KSH, na niekorzystnych warunkach rynkowych.
- Wnioski płynące z wyznaczonych w komentowanym wyroku SN zaleceń interpretacyjnych pozwalają na twier-

dzenie, że interpretacji art. 15 KSH należy dokonywać przez pryzmat wykładni funkcjonalnej i na pewno objąć zakresem zastosowania komentowanej normy prawnej umowy, które mają zbliżoną konstrukcję do umów nazywanych wyszczególnionych w art. 15 KSH.

- Z uwagi na bezpieczeństwo obrotu należy zalecić, aby zakresem zastosowania art. 15 KSH objąć również umowy, do których istoty należy transfer środków ze spółki do

majątku piastuna organu/funkcjonariusza, w sytuacji gdy jest w nich element kredytowania czy elementy innych umów niewzajemnych.

Dariusz Kulgawczuk
radca prawny

Dagmara Błaszkiwicz
aplikant radcowski

Sposób reprezentacji spółki i jej wykazywanie w postępowaniu cywilnym

1. Gdy zarząd jest jednoosobowy, to nie ma podstaw do określania sposobu reprezentacji w umowie spółki, więc jej zmiana nic nie wnosi poza deklaratorywnym tego potwierdzeniem, wykreślającym reprezentację łączną (art. 205 § 1 w zw. z art. 201 § 1 KSH).
2. Łączny sposób reprezentacji może dotyczyć w spółce jedynie wypadków, gdy jej zarząd jest wieloosobowy. Natomiast *a contrario* z art. 205 KSH wynika, że jeżeli zarząd jest jednoosobowy, osoba stanowiąca ten zarząd ma prawo do samodzielnego reprezentowania spółki, zaś ograniczanie jej prawa przez ustanowienie obowiązku działania z inną osobą, np. prokurentem, jest bezskuteczne.
3. W przypadku gdy zmiana sposobu reprezentacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie została jeszcze ujawniona w KRS, dla stanowczego ustalenia sposobu prawidłowej reprezentacji wystarczy, gdy osoba prawna legitymuje się w postępowaniu przed sądem uchwałą o zmianie statutu lub znowelizowanym ujednoczonym tekstem statutu albo tekstem nowo przyjętego statutu.

Wyrok SN z 15.12.2016 r., II CSK 163/16, Legalis

Stan faktyczny

- Powód w dniu 20.1.2012 r., wraz z pozostałymi sześcioma współnikami spółki ABC sp. z o.o., sprzedał posiadane udziały spółce DEF sp. z o.o. Cena za udziały miała zostać zapłacona w trzech ratach, a dla zabezpieczenia jej płatności kupujący zobowiązał się wręczyć każdemu ze sprzedawców po dwa weksle własne poręczone osobiście przez osoby działające w imieniu nabywcy, tj. X i Y. Celem dodatkowego zabezpieczenia płatności ceny postanowiono też podjąć czynności zmierzające do bezpośredniego poręczenia przez ABC sp. z o.o. weksli, co miało nastąpić w ciągu jednego dnia od podpisania umowy, z jednoczesnym ustanowieniem kary umownej w wysokości 100 000,00 zł w razie uchybienia temu obowiązkowi. W dniu 21.1.2012 r. spółka DEF sp. z o.o., już jedyny współnik ABC sp. z o.o., działając jako zgromadzenie współników tej spółki odwołała ze składu jej zarządu dotychczasowych członków zarządu, powołując

w to miejsce X jako jedynego członka zarządu. Tego dnia został wręczony powodowi weksel własny płatny, bez protestu, na kwotę 252 092,58 zł. Wystawcą weksla była DEF sp. z o.o., a poręczycielami pozwana spółka oraz X i Y jako osoby fizyczne.

- Powód nie otrzymał zapłaty trzeciej raty ceny zakupu udziałów w wysokości 74 092,58 zł, stąd też wniósł powództwo przeciwko ABC sp. z o.o., jako poręczycielowi wekslowemu, i nakazem zapłaty z 4.3.2013 r. Sąd Okręgowy uwzględnił jego roszczenie. Następnie Sąd Okręgowy utrzymał ten nakaz w mocy, ale w wyniku apelacji strony pozwanej Sąd Apelacyjny wyrokiem z 21.10.2015 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że uchylił nakaz zapłaty z 4.3.2013 r., uznając za nieważne poręczenie wekslowe ABC sp. z o.o., i oddalił powództwo.
- Rozpatrujący skargę kasacyjną powoda SN uznał, że podstawą rozstrzygnięcia skargi powinno być rozważenie skuteczności prawnej oświadczenia pozwanej co do udzielonego poręczenia wekslowego. W chwili bowiem